

Risudden/Vitsaniemi Byaförening

Org.nr 8 976 008 550

Projektrapport

Utveckla aktiviteter kring fisket och friluftsliv i Risudden nr 2020–2196

Inom havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020

Bakgrund

Risudden/Vitsaniemi by är en gammal randby som ligger längs Torneälven. Fisket har alltid spelat en viktig roll i byn. Det finns både lugnvatten och fors inom byns sju kilometer långa fiskeområde. På senare år har efterfrågan på fiske ökat, sportfiske med spö är populärt, och majoriteten är utländska besökare. Bybor som fiskar med båtar fiskar främst lax och sik enligt traditionella sätt, kolknöt och flytnät. Byaföreningen sköter om Vuentokoski naturrastplats som är en uppskattad plats att vistas i och en naturlig utgångspunkt för fisket längs forsen. Det finns en raststuga, dass, vedbod och grillplatser. Det är möjligt att övernatta i tält eller i husvagn/husbil. Vägen ner till naturrastplatsen var i behov av förbättring och förstärkning för att klara av trafiken med bilar och husbilar. Sophanteringen behövde förbättras för att undvika nedskräpning i naturen. Fiskestigen var i behov av upprustning och trapporna ner till älven behövde förnyas.

Syfte

Att utveckla aktiviteter kring fiske och friluftsliv längs Torneälven i Risudden/Vitsaniemi by genom att:

- Förbättra tillgängligheten för ortsbor och besökande gäster samt restaurera fiskestigen
- Underlätta för båtar att ta sig ut på älven
- Anordna platser för vindskydd och grillning, förbättra säkerheten och underlätta att hålla naturen ren, skapa välfungerande sophantering
- Skaffa informationsskyltar för att väcka intresse för platsen, fiskemetoder och fiskarter
- Skapa en hemsida för byaförening

Mål

En flytbrygga, livboj, två vindskydd/grillplatser, en fiskestig längs älven och trappor ner till älven, förbättrade vägar, informationsskyltar, organiserad sophantering, hemsida

Finansiering

Finansiär	Belopp i kronor
Havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020	128 764
Övertorneå kommun	97 137
Summa	225 901

Genomförande

Projektansökan skickades till Jordbruksverket i juni 2020. Övertorneå kommun beviljade medfinansiering i september 2020. Jordbruksverket meddelade beslut om beviljat projektstöd i november 2020. Projektet har genomförts under perioden november 2020 – november 2022.

En flytbrygga har placerats mitt i byn, detta är en tidigare landstigningsplats för fiskare. Det finns en bra väg till bryggan, livboj är placerad på ett vindskydd som finns intill bryggan. Bryggan har blivit en samlingsplats för både bybor och besökare. En informationstavla om historiska sätt att fiska finns inom området.

En vindskydd/grillplats har uppförts i Vuoloniemi, norra byn. Detta är en naturlig rastplats för fiskare som använder båtar. Denna plats har nu lockat också andra att söka sig dit och grilla och umgås.

En vindskydd/grillplats har placerats i Vuentokoski naturrastplats. Bänkar har tillverkats för att kunna nyttja de grillplatser som finns inom området. Vuentokoski naturrastplats nyttjas flitigt av sportfiskare. Det finns en raststuga, utedass, vedbod med ved och numera en väl fungerande sophantering med en sopstation och märkta kärl för olika typer av sopor. En informationstavla om fiske har placerats på raststugans vägg.

Fiskestig som startar från Vuentokoski och går till flytbryggan har restaurerats. Røjning, spångbygge har genomförts och det finns stabila säkra trappor ner till stranden på tre ställen efter fiskestigen. Fiskestigen invigdes med en guidad tur under ledning av en kunnig lokal guide.

Vägen till Vuentokoski har förbättrats och är nu lämpad för att köra med bilar eller husbilar.

En hemsida har skapats www.risudden.se där finns information om byaförening, aktiviteter som ordnas samt information om fiske och friluftsliv.

Utgifter

Utgifter	Beskrivning	Belopp i kronor
Investeringar-icke produktiva	Vindskydd/grillplatser, flytbrygga, informationsskyltar	153 164
Övriga utgifter	Trappor, spänger, sopstation, skyltar, hemsida, livboj, virke, skruv, mat och fika, maskinarbete, milersättning, bränsle till maskiner, grus	72 737
Summa		225 901

Ideellt arbete av byaföreningens medlemmar har genomförts i totalt 335,5 timmar, värdet av detta arbete är 96 460 kr. Till detta tillkommer värdet av grus som skänkts till projektet, 4 350 kr. Totalt är värdet av byaföreningens insatser 100 810 kr. Utöver detta har projektgruppen lagt ned ett stort antal timmar för administration och projektredovisning.

Pandemin begränsade projektgenomförande och det krävdes anpassningar. Projektets lyckosamma genomförande har varit beroende av eldsjälar, yrkeskunniga personer, tillgång till maskiner och aktiva medlemmar i byaföreningen. Intresset och viljan att bidra med ideellt arbete har varit stort.

Byaföreningen kommer att förvalta de investeringar som gjorts inom projektet och sköta driften av Vuentokoski naturrastplats samt underhålla byns naturliga samlingsplatser vid vindskydd/grillplatser och bryggan.

Projektet har rapporterats till Jordbruksverket i november 2022.

Vuentokoski

Informationstavla på stugväggen, beskrivning av fiskehistoria på flera språk

Sopstation med tydliga sorteringsanvisningar

Naturrastplatsen är ett populärt ställe att campa på och utgå från på fisketuren.

Fiskestigen har restaurerats

Vi startade med att röja längs stigen hösten 2020.

Flertalet arbetsdagar har genomförts, korvgrillning ingår i frivilligarbete

Nya trappor har tillverkats och placerats på tre ställen

Nu går det att ta sig ner till älvstranden tryggt och säkert

Den restaurerade fiskestigen invigdes med en mycket uppskattad guidad tur.

Vuoloniemi

En vindskydd/grillplats finns nu i norra byn, Vuoloniemi. Platsen är sedan gammalt en rastplats för fiskare som är ute på älven med sina båtar.

Bryggan mitt i byn

Flytbryggan har blivit en samlingsplats mitt i byn. De som badar, de som åker ut med båtar och de som fiskar från bryggan samsas där.

Intill bryggan finns ett vindskydd och grillplats. Livbojen är placerad väl synligt.

Informationstavla om historiska fiskemetoder, på fyra språk, finns på stranden vid bryggan

Vägen till Vuentokoski har förbättrats

Vägen har jämnats till och fått mer grus, nu håller den för husbilar och annan trafik

Vuentokoski i november 2022, redo för en ny fiskesäsong!